

Vandringsbibliotek : [Utg. av Föreningen för folkbibliotek och läsestugor.]

*7 C a Br. 1903
Vandringsbibliotek*

National Library
of Sweden

Bibliot.
Allm.
(Br)

o
1903

Vandringsbibliotek.

Det folkupplysningsarbete, som i olika former pågår inom vårt land, har under de senaste åren omfattats med allt större intresse och därför också tagit starkare fart. Dels genom anordnandet af populärvetenskapliga och litterära föredrag, dels genom inrättande af lätt tillgängliga boksamlingar söker man åt de breda lagren af vårt folk bereda tillfälle till kunskapsförrådets ökande, till bildningsbehovets väckande och tillfredsställande, till förädlande sysselsättning och kulturell förströelse på lediga stunder.

Emellertid är det hufvudsakligen inom de större samhällena, såsom städer och köpingar, som detta arbete kommit så i gång att det kunnat ordnas systematiskt och på ett för framtiden löftesrikt sätt.

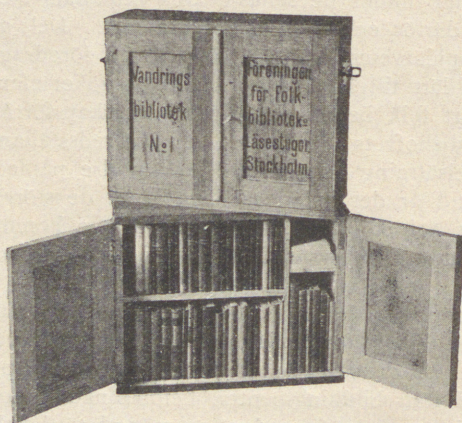
Hvad däremot beträffar landsbygden, så finner man där antingen likgiltighet för folkbildningssaken, eller också omöjliggöras arbetet för densamma på grund af bristande penningmedel, långa afstånd från bildningscentra, befolkningens gleshet o. s. v. Och dock finnas å landsbygden en mängd tätbefolkade platser vid industriella verk, vid större jordegendomar etc., där det endast behöfves initiativ för att med obetydliga kostnader göra rätt mycket i denna sak.

Bristen på bildningsmedel, för hvilkas tillgodogörande folkskolan skänkt nödiga formella förutsättningar, innebär stora faror. Behovet af något, som fyller ut de lediga stunderna, de långa mörka vinterkvällarne, söker i brist på annat sin tillfredsställelse i s. k. nöjen af sämsta slag, af råaste art, såsom allehanda ofog, dryckenskap, spel, slagsmål o. s. v.; och ungdomen, som längtar efter sysselsättning för tanken och efter stoff för fantasien, suger begärligt åt sig hvad som i läsväg lättast finnes tillgängligt, d. v. s. den s. k. kolportagelitteraturens ytterst underhaltiga alster, hvilkas förunderliga spridningsförmåga förklaras genom bristen på konkurrens med värdefullare litteratur.

Bristen på kulturella förströelser torde i väsentlig mån bidra därtill, att landsbygdens befolkning mer och mer uppsöker städerna.

Öfverallt, där anordningar för folkupplysningen vidtagits, ha desamma med begärlighet omfattats af arbetarklassen. Och visserligen har äfven på landsbygden mer och mer åtgjorts för att medels populära föreläsningar tillmötesgå bildningsbehovet. Men dessa föreläsningar kunna utanför de större städerna endast blifva enstaka inom olika ämnesgrupper; sammanhängande serier torde svårigen kunna anordnas i mindre samhällen och på landsbygden, hvadan föreläsningarnes uppgift här hufvudsakligen blir att väcka och höja intresset för och behovet af ökad bildning. Värdet af dylika föredrag mångdubblas i den mån åhörarne ha tillfälle att

genom lätt tillgängliga boksamlingar på egen hand föröka den behållning, som ett föredrag ger.

Vissheten härom har föranledt Föreningen för Folkbibliotek och Läsestugor att upprätta och uthyra s. k. *vandringsbibliotek*, d. v. s. i lätt transportabla skåp inrymda boksamlingar, bestående af ett femtiotal band och innehållande skönlitteratur, barn- och ungdomsböcker, historiska och reseskildringar, populär naturvetenskap, hälsovård, praktiska handböcker o. s. v. Dessa skåp uthyras på tre till sex månader för ett pris af tre kronor per månad. När ett skåp är »utläst», kan ett nytt förhyras, o. s. v. och härigenom kan inom mindre samhällen en god och omväxlande boksamling för en ringa kostnad städse hållas tllgänglig.

Abonnerandet på dylika vandringsbibliotek medför dessutom en annan fördel. På många platser torde man nämligen tveka

att anskaffa ett eget, om än så anspråkslöst bibliotek af bl. a. det skälet, att de, som härvidlag borde taga initiativet, hysa tvifvel om att boksamlingen i någon högre grad skulle komma att anlitas. Genom vandringsbiblioteken får man tillfälle att pröfva befolkningens läslust och att erfara hvad som i bokväg kan slå an och röna efterfrågan. Dessutom visa vandringsbiblioteken, att en befolknings fördelning på flera platser inom ett samhörigt område icke är något talande skäl mot anskaffande af ett eget bibliotek, då detta i sin helhet eller delvis kan göras ambulerande inom området.

I *utlandet* ha vandringsbiblioteken fått en mycket stor användning. I Norge har man beslutat sända dylika på statens bekostnad till fisklägen, järnvägsbyggnader o. s. v., och för att tjäna som förelöpare till fasta bibliotek. Sistnämnda afsikt söker man äfven fylla i Danmark genom de af staten upprättade vandringsbiblioteken. I England utsändas dylika bibliotek till landsorten af såväl enskilda personer som föreningar. Den allra största användningen ha vandringsbiblioteken dock fått i Amerikas förenta stater. Ensamt i en enda stat, New York, räknade 45,000 band. Hvilken förening som helst har rättighet att till låns erhålla vandringsbibliotek mot transportkostnaden. För att tillfredsställa allas smak äro biblioteken af mycket växlande sammansättning. Somliga innehålla endast förströrelselitteratur, andra däremot arbeten i någon viss fråga, t. ex. sociala spörsmål, litteraturhistoria, jordbruk o. s. v.

I vårt land upprättades de egentliga vandringsbiblioteken i slutet af år 1901 af Föreningen för Folkbibliotek och Läsestugor. De voro till antalet 6, hvart och ett med olika sammansättning. Utsändandet af dessa 6 bibliotek afsåg att tjäna som försök, huruvida detta sätt att sprida folkläsnings kunde för våra förhållanden vara lämpligt. Därför sändes biblioteken till olika landsändar — Norrland, Skåne, Södermanland o. s. v. — och till mycket olikartade platser och institutioner, såsom fabrik, jordbruksegendom, bevaringsläger, föreläsningförening o. s. v. Resultatet af detta första försök måste alltigenom betraktas såsom mycket tillfredsställande. På alla platser har man lifligt intresserat sig för den läsning, som genom vandringsbiblioteken erbjöds, och de, som börjat låna biblioteken ha sedan alltjämt velat fortsätta; därjämte ha nya ansökningar om lån ständigt inkommit, så att föreningen befunnit sig i den obehagliga ställningen att gång på gång nödgas afslå gjorda framställningar om lån af vandringsbibliotek. Detta, liksom föreningens säkra öfvertygelse att vandringsbiblioteken äro de bästa medlen att å landsbygden väcka och

underhålla läslusten, har föranledt föreningen att söka anskaffa medel till att upprätta flera bibliotek. Detta har ock lyckats så tillvida, att 12 nya vandringsbibliotek denna sommar kunnat upprättas, hvaraf 6 äro dubletter af de första, men 6 äro upprättade efter nya kataloger. Till hösten 1903 har föreningen sålunda till uthyrning 18 vandringsbibliotek, som betingat en kostnad af 165 å 200 kr. pr st.

Utom dessa bibliotek har föreningen förmedlat anskaffande af sex vandringsbibliotek, som rekvirerats af Gefleborgs läns landsting genom landshöfding Hugo E. G. Hamilton samt fyra dylika för arbetarne vid Råmen-Liljendahls bruk i Vermland. Föreningen har dessutom lämnat förslag till bokinköp till åtskilliga vandringsbibliotek inom folkhögskolor, föreläsnings- och nykterhetsföreningar o. s. v.

Ehuru sålunda en början är gjord med vandringsbibliotekens införande i vårt land, är det emellertid tydligt, att om dessa bildningsmedel skola få någon större betydelse, så måste de utsändas i ett mycket stort antal. Det kräfvades därför, att rikliga medel anslås till upprättande af dylika bibliotek.

I det följande meddelas en del utlåtanden rörande vandringsbiblioteken i allmänhet, intyg rörande de första bibliotekens användning samt ett uttalande rörande deras cirkulation å landsbygden.

Närmare upplysningar om vandringsbiblioteken och villkoren för deras uthyrande erhållas å Föreningens för Folkbibliotek och Läsestugor byrå, 46 Sturegatan, Stockholm.

Utlåtanden rörande vandringsbibliotek i allmänhet.

I.

Föreståndaren för Bodens folkhögskola, *direktör Ynge Melander*:

Fosterlandsälskande män och kvinnor, d. v. s. sådana personer, som fattat betydelsen däraf, att vi hafva *ett eget land*, och som fått kärlek till detsamma och än mera till det folk, som tagit detta land i arf af tidigare kraftfulla släkten, hafva mer och mer insett nödvändigheten af, att en stark andlig väckelse må komma till stånd bland befolkningens breda lager. Man inser, att lifvet i saknad af dylik andlig vakenhet blir tomt och intresselöst. Arbetet utföres med knot och olust — i all synnerhet kroppsarbetet. Okunnighet, vidskepelse och trångsynthet blifva förhärskande, och särskildt ungdomen söker tillfredställa sin glädjetörst i råa och sinnliga njutningar, eller ock blir denna för

tryckt, kanske till skada för all framtid. Ett i andligt afseende lågt stående folk blir aldrig något kraftigt kulturfolk och ej håller ett lyckligt folk. Materialismen tar öfverhand, kärleken till Gud, fosterbygd, anhöriga och medmänniskor förkolnar eller vaknar kanske aldrig hos ungdomen. För att åstadkomma en kraftig väckelse är man nog ense om, att intet medel är mäktigare än det lefvande ordet, framfördt af lämpliga bärare. Men där dylika bärare i tillräckligt antal saknas, torde ännu ett medel finnas nog så mäktigt att påverka människoanden, och det medlet är *läsning af god litteratur*. Genom denna kunna enskildas mäktiga andekrafter mångfaldigas, snart sagdt hur långt som helst, och komma att påverka folkets andliga utveckling, gifvande impulser, tändande lif och närande lif. Att ibland folket sprida goda böcker är hardt när detsamma som att sända in bland det skaror utaf ädla och goda människor. Och lika säkert som det personliga umgänget med goda och ädla människor ej kan undgå att lämna märke efter sig på omgifningen, skall äfven den andekraft, som utgår från stora tänkares och ädla människovänners skrifter, ej förfela att göra en god verkan bland dem, i hvars händer de komma. Spridandet af god läsning bland folket blir därför ett af de mäktigaste medlem för dess andliga — och därmed äfven dess materiella — utveckling. Må man ej förbise, att den andliga vakenheten är den viktigaste betingelsen äfven för den materiella utvecklingen. Särskildt tilltalar mig tanken att genom väl valda vandringsbibliotek söka sprida folkläsning, och har jag tacksamt mottagit till utstationering tvänne dylika bibliotek, hvilka jag hoppas skola göra en god början i den riktning, jag åsyftar. Det synes mig vara en synnerligen väl använd hjälpsamhet — en fosterländsk gärning af rätt slag — att understödja spridandet af vandringsbibliotek.

2.

Föreståndaren för Håla Folkhögskola, Västernorrland, *J. Sandler*:

Beträffande betydelsen af vandringsbiblioteken är min åsikt, att de böra kunna verka mycket godt. Ofta har jag vid samtal med ynglingar, som lämnat folkhögskolan, på tal om fortsatt utbildning genom självstudier, mötts af frågan, »hvad skola vi läsa?» eller: »hvilka böcker äro värda att köpas?» Dessa bibliotek böra kunna ge ett praktiskt och åskådligt svar på dylika frågor. Ungdomens nyttighets- och nöjesläsning bör ledas in på sunda banor. Mycket af det, som läses, är af underhaltig beskaffenhet. Detta beror kanske lika mycket på bristande förmåga att bedöma, hvad

som är värdt att läsas, som på dålig smak. Vandringsbiblioteken böra verka *uppfostrende* härutinnan.

Största betydelsen ligger dock måhända däri att håg för läsning och hemstudier ökas och främjas. Ty det betänkligaste beträffande vårt folks fortsatta själsodling efter slutad skolgång ligger nog däruti, att så ofantligt många finnas, som *aldrig* eller *mycket sällan* läsa en bok eller tidning, icke ens dåliga. Allt intresse för själsodling synes vara dött. Här behöfves en *väckelse*, och de ifrågasatta biblioteken kunna säkert i sin mån bidraga till framkallande af sådan.

3.

Föreståndaren för Herrljunga Folkhögskola, *direktör Sanfrid Welin*:

Det bildningsmått, som erhålles genom läsning af god litteratur, är af särdeles stor betydelse för sinnets förädling och såsom en motvikt mot de råa förströelser, som i alltför ymnig grad erbjudas särskildt det uppväxande släktet. Men detta bildningsmått är af icke mindre betydelse för det ekonomiska tillståndet. Äfven sådan litteratur, som icke är af direkt ekonomisk art, kan indirekt blifva af stort värde i ekonomiskt afseende. Den bidrager nämligen till själsförmögenheternas stärkande och skärpande och därigenom till en bättre insikt om, huru man bäst bör drifva sitt yrke eller i allmänhet ställa det bäst för sig.

Glädjande nog är läslusten vanligen också ganska stor på landsbygden, men oftast saknas lämpliga medel och tillfällen för tillfredsställande af denna läslust.

Böcker äro hos oss i regeln alltför dyra, för att den enskilde allmogemannen, handverkaren eller arbetaren skulle kunna anskaffa sådana i behöfligt antal. Och han är dessutom vid val af litteratur i allmänhet mycket illa ställd, då han själf icke har tillräcklig sakkunskap att välja det bästa. Han blir därför ofta beroende af bokagenter, som bjuda ut en merendels löslig eller rent af sedefördärfvande romanlitteratur, eller är han hänvisad till de bokauktioner, till hvilka förläggarne till största delen sända en öfverblifven, förlegad och som oftast föga läsvärd litteratur.

Sockenbiblioteken, som man kunde vara färdig att i första rummet hänvisa till, ligga i allmänhet nere och bestå dessutom vanligen till mycket stor del af föråldrad och onjutbar litteratur.

Enskilda föreningar, såsom nykterhets- och ungdomsföreningar, söka understundom skaffa sig ett litet bibliotek, men dessa föreningars tillgångar äro alltid mycket begränsade, hvadan bokför-

rådet ej kan bli stort, och den lilla boksamlingen blir snart genomläst af den vetgirige.

Under dessa förhållanden skulle det vara af särdeles stort värde, om det funnes ambulerande bibliotek, försedda med ett omsorgsfullt gjordt urval af det bästa, som samtidens litteratur har att erbjuda folket, hvilka bibliotek för en viss tid kunde få hyras af socknar, föreningar eller särskilda för ändamålet bildade sammanslutningar.

Ingen annan åtgärd för spridande af god kunskap synes mig, i betraktande af de ringa medel som erfordras, kunna bereda de fördelar, som vandringsbiblioteken, rätt valda och rätt ledda, erbjuda.

4.

Föreståndaren för Stenstorps Folkhögskola, Vestergötland, *d:r Åke Belfrage*:

Ett dylikt bibliotek kommer otvifvelaktigt att blifva ett kraftigt medel till folkupplysningens höjande samt, så hoppas jag, det mönster, efter hvilket våra nu illa försedda och hopkomna sockenboksamlingar komma att ombildas.

5.

Föreståndaren för Hallands Folkhögskola, *d:r J. E. Strandmark*:

Med anledning af föreningens skrifvelse af sistlidne 17 april får jag förklara, att jag anser vandringsbibliotek kunna blifva af icke ringa gagn för vårt folk.

Utom tidningar läses i hemmen mycket litet, och orsaken härtill är i många fall brist på lämplig lektyr. Helt säkert skulle, om tillfälle erbjödes, boken i mångt hem komma att utdrifva kortleken och sämre nöjen samt väcka lust för själfstudium och smak för ädlare sysselsättning.

Ett ingalunda oviktigt medel för spridande af kunskap och bildning äga vi sålunda i dessa vandringsbibliotek, men naturligtvis endast under den förutsättningen att böckernas innehåll är sundt. Blir detta fallet, såsom jag har allt skäl att antaga, och harmonierar sålunda vandringsbibliotekens uppgift med den, som föreligger den skola, hvars föreståndare jag är, enligt dess stadgar, skall jag med största nöje efterkomma föreningens anhållan till mig att utöfva tillsyn öfver och verkställa spridningen af de vandringsbibliotek, som eventuellt komma att upprättas inom Hallands län.

Tillfrågad om min åsikt angående nyttan af vandringsbibliotek, kan jag endast omtala den erfarenhet som vunnits här.

Det bibliotek, som jag erhöll till låns i aug. förlidet år, begagnades mycket flitigt, hufvudsakligast af tjänarne och statfolket vid gården och af torparnes söner och drängar. Berättelseböcker voro mest begärliga, böcker af allmänbildande innehåll vida mindre, uppbyggelseböcker minst. Jag har funnit, att läslusten, isynnerhet hos den manliga ungdomen, är mycket stor, långt större än jag förut trodde, och att hvad som bjudes mottages med begärlighet.

Då de till hvarje stuga spridda tidningarna ofta nog bjuda på ett innehåll af ganska osund beskaffenhet, — jag tänker därvid särskildt på de detaljerade polisreferaten och skildringarna af begångna brott — är det af verkligt stor betydelse, att menige man får lättare tillfällen att erhålla en sund och god och på samma gång underhållande läsning, och af hvad jag hittills sett, har jag ansett mig berättigad uttala det omdöme, att vandringsbiblioteken uppfylla ganska högt ställda fordringar i detta hänseende.

Slutligen en liten omständighet, som icke saknar betydelse: det är ett påtagligt faktum att, åtminstone här vid gården, de ogifta tjänarne genom böckerna lockades att stanna hemma om kvällarna i st. f. att vara ute och drifva.

Tuna i maj 1903.

Hugo Hammarskjöld,
Riksdagsman.

Intyg rörande användningen af Föreningens "vandringsbibliotek".

I.

Det är mig en glädje att kunna meddela, att de vandringsbibliotek, som de båda sistförflutna vintrarne varit uppställda i Lyckeby läsestuga, varit mycket flitigt begagnade, och att jag anser, att dylika vandringsbibliotek med ett sorgfälligt urval af böcker kunna blifva af stor betydelse för folkbildningen samt allmänhetens litterära smakriktning, äfvensom att de skola verka mycket godt i fosterländsk anda.

Lyckeby den 10 april 1903.

Högaktningsfullt

Harry Stålfors,

Distriktsveterinär,

Skattm. och sekr. vid Lyckeby läsestuga.

2.

Härvarande föreläsningsförening erhöll som lån från Föreningen för Folkbibliotek och Läsestugor i Stockholm ett s. k. vandringsbibliotek, som var stationerad här från den 25 juni till den 25 sept. 1902. Under denna tid gjordes ur detsamma cirka 175 boklån, hufvudsakligast af ungdomen. Vid årsmötet i oktober samma, år uttalades till dess styrelse ett enhälligt tack för det bildningsmedel, som i och med vandringsbiblioteket varit tillgängligt, och sin lifliga önskan, att flera serier af samma måtte om möjligt anskaffas — — — — —

De s. k. vandringsbiblioteken hafva därför enligt min mening och erfarenhet den allra största betydelse och förtjäna att på det kraftigaste understödjas.

Norrahammars bruk den 10 april 1903.

J. Edv. Lundqvist,

Föreståndare för Norrahammars Föreläsningsförening.

3.

Under sommaren 1902 hade jag lyckats erhålla ett vandringsbibliotek om 50 böcker för en trupp om en pluton (ungefär 40 man), och visade sig intresset hos de unga stamrekryterna för läsning vara betydligt större, än jag väntat, och anser jag det vara kanske det bästa medlet att draga truppen från krogen, sysselsätta den på fritid, öka dess intelligens med därpå följande bättre förmåga att samtidigt tillgodogöra sig den militära undervisningen. Ännu torde regementsbiblioteken på de flesta håll vara ganska bristfälliga, isynnerhet i kvalitativt hänseende, i jämförelse med vandringsbiblioteken, hvilkas böcker äro valda af ett flertal sakkunniga personer med största urskiljning. Jag rekommenderar på det varmaste för hvarje nitisk trupppofficer att söka komma öfver ett vandringsbibliotek till fromma för sin trupp.

Stockholm den 11 april 1903.

Med största högaktning

W. Brogren,

Löjtnant vid K. Kustartilleriet,
Vaxholm.

4.

Det vandringsbibliotek, föreningen låtit mig i vinter förfoga öfver, har varit stationerad först vid Strömma bomullsspinneri och sedan i Nettraby församling samt på båda ställena flitigt

begagnats. Som dessa vandringsbibliotek för visso ha en stor kulturell betydelse, är det att beklaga, att tillgången å desamma står i sådant missförhållande till efterfrågan.

Högaktningsfullt
S. Hellerström,
 Godsägare,
 Marielund, Nettraby (Blekinge).

5.

Härvarande föreläsningförening har en tid till låns innehaft Föreningens för Folkbibliotek och Läsestugor, Stockholm, vandringsbibliotek n:o 4 och därvid funnit nämnda boksamling synnerligen omsorgsfullt och väl vald. Böckerna hafva ock ganska flitigt användts, särskildt af ungdomen, och vår öfvertygelse, är att dylika väl valda boksamlingar äro ägnade att fylla en lucka i vår folkuppfostran, synnerligast å de många platser, där goda folkbibliotek ännu saknas.

Botkyrka, Tumba, den 27 april 1903.

Joh:s Samuelsson,
 Förest. för Botkyrka föreläsningförening.

6.

Sedan ett år tillbaka hafva inom Hjortsberga socken ett par vandringsbibliotek från Föreningen för Folkbibliotek och Läsestugor varit uppställda.

Desamma ha varit öfverlämnade åt folkskolelärarens vård och emot obetydlig afgift anlitats af fasta abonnenter, från hvilkas sida efterfrågan å böcker varit rätt stor.

Bibliotekens sammansättning förefaller mig vara synnerligen förtjänstfullt verkställd. Samtliga böcker äro af litterär på samma gång som bildande art. Såväl de (till antalet öfvervägande) skönlitterära alstren som de populära vetenskapliga afhandlingarna vittna om ett samvetsgrannt och mångsidigt urval, hvilket icke gått i tendentiös riktning vare sig åt ett håll eller ett annat.

Johannishus den 11 juni 1903.

Hugo Wachtmeister.

Vandringsbibliotekens cirkulation.

Om, såsom man får hoppas, anslag af staten, kommunerna, landstingen, hushållningssällskapen eller enskilda personer möjliggör upprättandet af ett stort antal vandringsbibliotek i vårt land, uppstår frågan om en för hela riket lämplig plan för bibliotekens cirkulation. Helt säkert komma olika planer att i detta afseende tillämpas, beroende delvis af det sätt, hvar på vandringsbiblioteken upprättats. Redan nu kan man emellertid tänka sig följande plan: Biblioteken *anskaffas* af en central bokförmedlingsanstalt, som förfogar öfver lämpliga krafter i och för bokurvalet och som står i förbindelse med de största bokförläggarna och af dem kan erhålla de förmånligaste villkoren vid bokinköpen. En dylik anstalt måste naturligtvis vara belägen i hufvudstaden för att fylla sistnämnda villkor. Som *Föreningen för folkbibliotek och Läsestugor* redan vunnit erfarenhet på detta område — förutom de egna 18 vandringsbiblioteken har Föreningen anskaffat 17 till andra platser och dessutom biträdt med råd och upplysningar till nästan samtliga som på andra orter upprättats — är det väl antagligt, att Föreningen fortfarande kommer att åtaga sig denna del af arbetet för bibliotekens tillkomst.

Beträffande bibliotekens cirkulation är väl lämpligast, att denna ordnas länsvis. De, som närmast komma att taga hand om vandringsbiblioteken, äro väl *folkskollärarne*, som därtill äga de bästa förutsättningarne. Och för att erhålla centrala organisationer, som kunna planera utsändandet, har man tänkt sig, att *folkhögskolorna* i hvarje län skulle vara de samlingspunkter, från hvilka vandringsbiblioteken utsändes. Med den känedom om landsbygdens behof af och förutsättningar för bildningsmedel af detta slag, som föreståndarne vid folkhögskolorna förvärfva sig, torde de vara mest ägnade att leda utsändandet af biblioteken.

För att göra oss underrättade om intresset hos folkhögskoleföreståndarne för denna sak ha vi förfrågat oss hos dem, om

de vore villiga att, i händelse anslag till upprättande af vandringsbibliotek lämnas af landstingen, utöfva tillsyn af och ombestyras utsändandet af biblioteken. Jakande svar, de flesta åtföljda af sympatiska uttalanden rörande vandringsbiblioteken, ha inkommit från följande folkhögskoleföreståndare:

<i>L. Holmström</i> (Hvilan),	<i>M. Tisell</i> (Molkom).
<i>Th. Holmberg</i> (Tärna),	<i>J. V. Jonsson</i> (Käfvesta),
<i>H. Odhner</i> (Lunnevad).	<i>R. Mörner</i> (Ås),
<i>Y. Melander</i> (Boden),	<i>G. Brockman</i> (Kantorpt),
<i>N. Hansson</i> (Skurup),	<i>J. F. Sandler</i> (Höla),
<i>S. Welin</i> (Herrljunga).	

